24/07/2022

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2021: Η Ελλάδα μικραίνει και γερνάει – Οι ακριτικές περιοχές ερημώνουν

/ Επικαιρότητα

Η απογραφή που πραγματοποιήθηκε το 2021, τα προσωρινά στοιχεία της οποίας ανακοίνωσε προ ημερών η ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν αυτό για το οποίο τα τελευταία χρόνια, πολλοί - μεταξύ των οποίων και η Ορθόδοξη Εκκλησία- κρούουν των κώδωνα του κινδύνου: ο πληθυσμός της πατρίδας μας μειώνεται και γερνά και οι ακριτικές περιοχές ερημώνουν.

- *Της Δέσποινας Σωτηρίου*

Την ίδια ώρα στην Τουρκία, αν και ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού επιβραδύνεται εξακολουθεί να βρίσκεται σε θετικό πρόσημο.

Ειδικότερα, ο πληθυσμός της χώρας είναι μειωμένος κατά 3,5% σε σχέση με το 2011, με τους κατοίκους της να υπολογίζονται πια σε 10.432.481, εκ των οποίων

οι 5.075.249 είναι άνδρες, ενώ οι γυναίκες είναι 281.983 περισσότερες.

Οι τρεις παράγοντες

Συγκεκριμένα, όπως επεσήμανε και ο πρόεδρος της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής Θάνος Θανόπουλος κατά την παρουσίαση των προσωρινών αποτελεσμάτων της 22ης Απογραφής Πληθυσμού και Κτιρίων, η μείωση των γεννήσεων, η αύξηση των θανάτων αλλά και η μετανάστευση είναι οι τρεις κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν τον αριθμό του πληθυσμού. Μάλιστα, για πρώτη φορά, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, έχουμε καταγεγραμμένα δεδομένα για τη μεταναστευτική κινητικότητα από τη χώρα μας προς το εξωτερικό – στοιχεία που όμως θα παρουσιαστούν αναλυτικά σε δεύτερο χρόνο.

Διαπιστώνεται ότι από τις 13 Περιφέρειες της χώρας στις 12 σημειώθηκε μείωση πληθυσμού, με γενικό συμπέρασμα ότι η ανεπτυγμένη τοπική οικονομία και η ποιότητα ζωής αποτελούν «κλειδιά» για την συγκράτηση και την αύξηση του πληθυσμού σε επί μέρους Δήμους.

Γερνάμε….

Με τους θανάτους να ξεπερνούν τις γεννήσεις στο σύνολο του πληθυσμού η χώρα διαθέτει έναν από τους πιο γερασμένους πληθυσμούς στην Ευρώπη, γεγονός που αποτελεί βόμβα στο ασφαλιστικό σύστημα αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη εν γένει.

Εθνικές προκλήσεις

Ωστόσο αυτό που προκαλεί τη μεγαλύτερη ανησυχία, και αποτελεί μείζον εθνικό θέμα είναι ότι οι ακριτικές περιοχές αποδυναμώνονται πληθυσμιακά την ώρα που παρατηρείται υπερσυγκέντρωση πληθυσμού σε Αττική και Θεσσαλονίκη.

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ στην Αττική παρατηρείται μικρότερη μείωση της τάξης του 0,9%, με τον μόνιμο πληθυσμό να ανέρχεται σε 3.792.469. Η Κεντρική Μακεδονία είναι η επόμενη ισχυρή πληθυσμιακά περιφέρεια με 1.792.069 κατοίκους, με τη μείωση να υπολογίζεται στους 90.039 κατοίκους σε σχέση με το 2011. Δηλαδή, περίπου οι μισοί κάτοικοι της Ελλάδας μένουν σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη…

Βουτιά στη Δυτική Μακεδονία

Η μεγαλύτερη μείωση πληθυσμού, της τάξης του 10,1%, είναι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Ειδικότερα στην ενότητα Γρεβενών ο μόνιμος πληθυσμός

σημειώνει πτώση 16,1%, στην Καστοριά 8,5% και στη Φλώρινα 12,2%. Εκτιμάται ότι η απόφαση για απολιγνιτοποίηση είχε επιπτώσεις στη μείωση του πληθυσμού σε επίπεδο Περιφέρειας κατά 28.633 κατοίκους. Μόνο στον Δήμο Εορδαίας, όπου ανήκει η Πτολεμαϊδα, ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 3.178 άτομα.

Ερημώνουν οι ακριτικές περιοχές

Αναφορικά με τις ακριτικές περιοχές, που φυλάσσουν Θερμοπύλες ελληνισμού και Ορθοδοξίας και βρίσκονται στο στόμα του Λύκου η εικόνα είναι ανησυχητική: το Καστελόριζο εμφανίζει μείωση πληθυσμού σε 492 κατοίκους από 584 πριν από μια δεκαετία ενώ στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης καταγράφεται μείωση 7,6% με τον πληθυσμό να ανέρχεται στους 562.069 κατοίκους από 608.182 το 2011.

Πτώση πληθυσμού ωστόσο καταγράφεται σε όλες τις Περιφέρειες με εξαίρεση την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, όπου σημειώνεται αύξηση 5% αποδιδόμενη στην αύξηση του πληθυσμού στους Δήμους Ανάφης, Ιητών, Καλυμνίων, Αγαθονησίου, Αστυπάλαιας, Λέρου, Πάτμου, Καρπάθου, Ηρωικής Νήσου Κάσου, Κύθνου, Κω, Νισύρου, Μήλου, Σίφνου, Πάρου, Αντιπάρου και Μεγίστης. Επίσης στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου αν και καταγράφεται πτώση 2,6% συνολικά, σημειώνεται αξιοσημείωτη αύξηση πληθυσμού σε Μυτιλήνη, Ικαρία, Σάμο και Οινούσσες.

Η σύγκριση με το 1994

Τα στοιχεία του 2021 επιστρέφουν τη χώρα πληθυσμιακά πίσω στο 1994, ωστόσο τα ποιοτικά χαρακτηριστικά διαφέρουν πολύ. Βασική διαφορά είναι ότι ο πληθυσμός της χώρας είναι ήδη σημαντικά πιο γηρασμένος καθώς 28 χρόνια μετά ο μισός πληθυσμός πλέον είναι άνω των 45 ετών, ενώ το 1994 ήταν κάτω των 36 ετών.

Κι αυτή δεν είναι η μοναδική διαφορά. Ενώ το 1994 ο αριθμός των γεννήσεων ήταν μεγαλύτερος των 100.000 και ο αριθμός των θανάτων 90.000, σήμερα ο αριθμός των γεννήσεων έχει υποχωρήσει στις 80.000, αλλά οι θάνατοι έχουν ξεπεράσει τους 120.000 ετησίως.